

III. DE WEG NAAR BETERE GEZONDHEID EN MEER VEILIGHEID

Er blijven op het werk nog altijd risico's voor de gezondheid bestaan. Beroepsziekten blijven hun tol eisen. Verscheidene jaren al doen werkdruk en stress hun opmars. Veiligheid kan nog altijd beter. Het leven is zo kostbaar dat geen inspanning groot genoeg is om het te beschermen.

Onze arbeidsorganisatie moet grondig hervormd worden. Meer preventie, meer vorming en meer controle moeten de arbeidsongevallen en beroepsziekten terugdringen. Werknemers die getroffen worden door ziekte of ongeval moeten financieel volledig en snel ingedekt worden.

Het eindeloopbaandossier stond met de vorige regering en haar neoliberale besparingspolitiek geregeld in de kijker. We hebben krachtadig actie gevoerd tegen de ingrepen in de pensioenen, de brugpensioenen en de eindeloopbanen. Die maatregelen zijn onrechtvaardig en discriminerend: de voornaamste slachtoffers ervan zijn werknemers die een belastend beroep uitoefenen en die vaak ook minder gekwalificeerd en slechter betaald zijn.

1. AANDACHT VOOR MEER GEZONDHEID

Het is onaanvaardbaar dat de werknemers hun gezondheid moeten opofferen om hun brood te verdienen. De arbeidsomstandigheden die schadelijk zijn voor de gezondheid zijn genoegzaam bekend. Veel beroepen zijn zwaar en belastend. En er is de ploegenarbeid en het nachtwerk. In plaats dat daar remedies tegen worden gezocht, wordt het met de dag erger. Want het wordt moeilijker gemaakt om vroeger te stoppen met werken. En ploegen- en nachtarbeid worden aangemoedigd door ze goedkoper te maken.

Met de vele zware beroepen die in onze vakbondscentrale verenigd zijn zetten we ons daar tegen af.

In allereerste instantie moeten de arbeidsvoorwaarden verbeterd worden. Werk moet gezond worden gemaakt. Dat is altijd beter dan remedies achteraf. De kwaal moet bij de wortel worden aangepakt.

De bestaande brugpensioenstelsels die ondertussen omgebouwd werden tot Stelsels van Werkloosheid met Bedrijfstoelage (SWT) moeten integraal in stand worden gehouden. Tegelijk moet er een vervroegd pensioen worden ingesteld, speciaal voor werknemers die een volledige loopbaan onmogelijk kunnen halen. We noemen het een gezondheidspensioen.

De aanzienlijke belastingkortingen die bedrijven krijgen voor ploegenwerk, nachtwerk en overuren, moedigen ongezond werk aan. Deze ziekmakende overheidssteun moet stoppen.

Er moet een overstapfonds worden opgericht. Een interprofessioneel fonds dat gespekt wordt door de werkgevers. Het moet het loonverschil bijpassen voor de ploeg- en nachtarbeiders die overstappen naar dagwerk of die werkloos worden.

Het kan niet zijn dat een niet-recurrent voordeel in het kader van cao 90 afhankelijk wordt gemaakt van een vermindering van de arbeidsongevallen of afwezigheidsdagen. Dit spoort aan om minder aangiften te doen, niet om goede voorzorgen te nemen.

De actie voor gezond werk vereist informatie en sensibilisering. Vakbondsmilitanten moeten de nodige bagage krijgen om te onderhandelen over betere arbeidsvoorwaarden. Politieke partijen moeten ertoe aangezet worden de zaak ter harte te nemen. De Algemene Centrale heeft in dit verband initiatieven genomen. Zo onder meer werd de denkgroep Tripalium in het leven geroepen, die vertegenwoordigers van onze studiedienst samenbrengt met academici.

2. AANDACHT VOOR MEER PREVENTIE

Beter voorkomen dan genezen. Preventie van ongevallen en ziektes is de allereerste voorwaarde voor een goede arbeidsorganisatie. Vakbondsmilitanten hebben daar ook hun zeg in, zowel in hun bedrijf als op het sectorale niveau.

Wij vragen dat er een nationaal en ook Europees preventiebeleid wordt uitgetekend, met dwingende regels en richtlijnen voor de bedrijven. We sporen onze Europese vakbondsfederaties ertoe aan om daar werk van te maken.

We moeten ook alles in het werk stellen om de externe diensten voor preventie en bescherming op het werk onafhankelijk te maken van de bedrijven. Het politieke bestel moet ertoe aangespoord worden een fonds op te richten waar de werkgevers verplichten moeten toe bijdragen. Dit zou de autonomie garanderen van de geneesheren van de externe diensten.

Daarnaast moeten wij het milieu- en energiebeleid van de ondernemingen nauwgezet in de gaten houden. Daarvoor moeten we meer kennis en expertise in huis halen.

3. AANDACHT VOOR MINDER ARBEIDSONGEVALLEN

In 2012 werden ruim 135.000 arbeidsongevallen opgetekend, waarvan 67 met een dodelijke afloop. In datzelfde jaar waren er ook meer dan 22.000 ongevallen op de weg naar en van het werk, waarvan 114 dodelijk. Je job betalen met je leven, niemand wil dat. Als rendabiliteit en productiviteit boven alles gaan, loopt het mis.

Wij veroordelen met klem de praktijken van werkgevers die hun werknemers onder druk zetten om arbeidsongevallen niet aan te geven. Op die manier stijgen verzekeringspremies niet, zijn er geen ziekte dagen en bewaakt het bedrijf zijn goede naam. De werknemer is de dupe.

Statistieken worden vervalst en geven dus foute signalen voor het preventiebeleid. Hiertegen moet voort campagne worden gevoerd, in het Fonds voor Arbeidsongevallen, bij de publieke opinie en op het politieke forum.

De werkhervatting en het aangepaste werk voor slachtoffers van arbeidsongevallen moet veel beter worden geregeld. De wetgeving moet verduidelijkt worden, werkgevers en verzekeringsmaatschappijen kunnen die nu te vlotjes naar hun hand zetten. Het stijgend aantal dossiers over arbeidsongevallen die niet erkend worden is even veelzeggend als zorgwekkend. Bovendien blijken wel wat verzekeringsmaatschappijen controles van het fonds te belemmeren. Wij zijn in dergelijke gevallen voorstander van administratieve boetes. Er is nood aan meer veiligheids- en gezondheidsinspecties met sanctionerende bevoegdheden.

De werknemer moet het initiatief in handen hebben om een aangepast werk te vragen, niet de werkgever of de verzekeraar. De arbeidsgeneesheer en de behandelende geneesheer moeten hun goedkeuring geven. De werknemer moet hetzelfde inkomen blijven krijgen. Er moet ook bijzondere aandacht gaan naar mensen die blijvende letsels opliepen.

Preventie en bescherming tegen arbeidsongevallen moet er zijn voor alle werknemers. Er zijn te grote verschillen op dat vlak tussen de sectoren. Wankele arbeidscontracten spelen zeker een kwalijke rol. Uitzendkrachten lopen opvallend meer gevaar. Dat is ronduit revolterend.

4. AANDACHT VOOR EEN BETERE ERKENNING VAN DE BEROEPSZIEKTEN

Beroepsziekten zijn geen onvermijdelijk natuurverschijnsel. Je kunt ze verhinderen. Maar dan moeten ze wel allemaal herkend en erkend worden. En moeten de werkgevers ook hun volle verantwoordelijkheid nemen.

Het begrip 'onverschoonbare fout' moet in het Belgisch recht worden opgenomen. Werkgevers die hun verantwoordelijkheid in de wind slaan bij de bestrijding van beroepsziekten mogen niet vrijuit gaan.

Er moet meer informatie verzameld worden over beroepsziekten om het preventiebeleid doelgerichter te maken.

Er moet gesleuteld worden aan de werking van het Fonds voor Beroepsziekten (FBZ). Nieuwe ziekten moeten vlotter erkend worden voor schadeloosstelling. De dienstverlening moet beter worden bekendgemaakt. Dossiers moeten sneller worden afgehandeld. Wij willen voor iedereen een werknemersfiche die de risico's van elke job in kaart brengt en die het mogelijk maakt ieders gezondheid in het oog te houden.

Arbeidsgeneeskunde wordt commercie. Dat is een kwalijke trend die het gezondheidsbeleid niet ten goede komt. Wij veroordelen dat.

Asbest blijft onze aandacht vragen. Alle ziekten die verband houden met een blootstelling aan asbest moeten erkend worden. Getroffen werknemers moeten een schadeloosstelling krijgen. Werknemers die asbest verwijderen moeten beter worden geïnformeerd over de noodzakelijke preventiemaatregelen. Er is ook meer controle nodig want de regels worden vaak niet nageleefd.

